

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 24907

гр. София, 21.07.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
закрито заседание на 21.07.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Красимира Милачкова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Бороджиева
Мариана Маркова

като разглежда дело номер **7105** по описа за **2024** година докладвано от съдия
Красимира Милачкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.179 – 184 от Административнопроцесуалния кодекс
(АПК).

Образувано е по жалба на Сдружение "Таяна" срещу заповед № ПВУ-СНД-77/11.07.2024 г.,
издадена от изпълнителния директор на Национален фонд „Култура“ (НФК). С решение №
11827/07.04.2025г. жалбата е отчасти отхвърлена и отчасти – оставена без разглеждане. На
16.04.2025г. от пълномощник на жалбоподателя (л.102 от делото) е подадена молба за изменение
на решението в частта за разноските. Ответникът в писмено становище излага доводи за
недопустимост на искането, а по съществото му го намира неоснователно.

След като обсъди доводите на страните и обстоятелствата по делото, съдът в настоящия състав
намира, че то е допустимо, тъй като е направено от активно легитимирана страна в срока по
чл.248, ал.1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), субсидиарно приложим на основание
чл.144 АПК. При преценката относно допустимостта не е приложимо разрешението на т.9 от
Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК на Върховния
касационен съд. Действително, страната не е представила списък на разноските, но в случая се
иска изменение на решението не в частта относно разноски на сдружението, а относно
присъждането на такива за ответника в пълния им размер. Разгледано по същество, искането е
неоснователно.

Тъй като страните разполагат със свобода на договаряне, те не дължат да уговорят минимален
размер на възнаграждението за адвокат. Ето защо, евентуалната му прекомерност би могла да
бъде преценявана при поне двукратно превъзходение на стойностите, предвидени в чл.8, ал.3 от
Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, приложима в случая.
Производството има специфичен характер, а уговореното и платено възнаграждение не
превишава значително посочения ориентир; при това, платеното включва и данък върху
добавената стойност.

Що се отнася до соченото от сдружението решение по дело № С-423/22 на Съда на Европейския

съюз, то в него е прието, че:

1) Член 101, параграф 1 Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение.

2) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в член 101, параграф 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики.

3) Член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.

Съвкупната преценка на обстоятелствата по делото налага извода, че никоя от изброените хипотези не е налице в случая. На първо място, няма основание да се приеме, че последният разкрива факти, годни да обосноват заключение за засягане на конкуренцията в Европейския съюз. На второ място, предмет на обсъждане в случая не е възможността за определяне на възнаграждение в размер под предвидения от горепосочената наредба. На трето място, последната не е приложена при определяне размер на възнаграждението от съда. Предвиденото в чл.8, ал.3 от същата наредба е само ориентир, който позволява преценка от страна на съда за съотношението между платеното в отделния случай и възприетото като минимално необходимо за съответния тип дело от професионалната организация на адвокатите. Както беше посочено по-горе, необходимостта от поне двойно превишение, за да се пристъпи към обсъждане и обосноваване на намесата на съда в договорните отношения между адвоката и клиента, се поражда от необходимостта да бъде зачетена свободата на договаряне, като част от свободната стопанска инициатива, на която се основава икономиката на страната, съгласно чл.19, ал.1 от Конституцията.

Предвид изложеното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТХВЪРЛЯ искането на Сдружение "Таяна", с ЕИК[ЕИК], за изменение на решение № 11827/07.04.2025г. по адм. д. № 7105 по описа за 2024г. на Административен съд София град, XX троен състав, в частта за разноските.

Определението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Председател:

Членове: 1.

2.